

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

THE DEVELOPMENT OF A LEARNING MANAGEMENT PROCESS BASED ON
ACTIVE LEARNING CONCEPT IN PROMOTING UPPER SECONDARY
SCHOOL STUDENTS' CRITICAL ENGLISH SPEAKING ABILITY

Corresponding author¹,
tobtutor@yahoo.com¹

วรพงษ์ แสงประเสริฐ¹, รุ่งทิวา แยมรุ่ง² และ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร³
Worapong Saengprasert¹, Rungtiwa Yamrung² and
Laddawan Kasemnet³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยขั้นตอนในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1) การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การยกวางกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ศึกษาประสิทธิภาพโดยการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอนและการจัดการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คนโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยพบว่าขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นสร้างความสนใจให้คิด 2) ขั้นฝึกปฏิบัติพัฒนาความคิดทางภาษา 3) ขั้นรู้กให้คิด 4) ขั้นร่วมกัน ตกผลึกความคิด 5) ขั้นสรุปความคิดและสะท้อนการเรียนรู้ และผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้พบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสมในระดับดีมาก

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ, กระบวนการจัดการเรียนรู้

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop a learning management process to promote critical English speaking ability for upper secondary students 2) evaluate the effectiveness of the learning

¹ นิสิตสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

^{2,3} กรรมการบริการหลักสูตรวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

management process . The research method consisted of three phases. Phase one was to study documents and research related to learning theory. Phase two was to draft the learning management process and phase three was to verify the appropriateness of the learning management process respectively. The subjects of this study were five experts in Curriculum & Instruction and English Language teaching. The instrument in this study was the evaluation form for verifying the learning management process. The finding revealed that the learning management process comprised 5 steps which were 1) triggering student's interest to think 2) rendering language input 3) activating thinking skill 4) crystallizing new ideas 5) encapsulating and reflecting learning. The result showed that the learning management process to promote critical English speaking was appropriate at a highest level.

Keyword : Active learning management, Critical English speaking ability, learning management process

บทนำ

ในยุคของสังคมโลกาภิวัตน์ที่โลกได้รวมเป็นหนึ่งเดียวแบบไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสาร เผยแพร่ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั้งในประเทศระหว่างประเทศ และกับผู้คนต่างๆ ทั่วทุกมุมโลกได้ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในแง่มุมด้านต่างๆ ของการดำเนินชีวิต อาทิ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และโดยเฉพาะด้านการศึกษา จึงนับว่าเป็นความท้าทายอย่างมากกับครูผู้สอนในยุคปัจจุบันที่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมในการรับมือกับโลกในยุคที่ทุกคนต้องพบปะติดต่อสื่อสารพูดคุย ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าภาษาอังกฤษจะยิ่งทวีความสำคัญมากตามกันไปด้วย เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสื่อกลางสากลที่ใช้ในการติดต่อพูดคุยสื่อสาร การสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ เข้าใจในวิถีทัศน์ของคนแต่ละเชื้อชาติ และโดยเฉพาะกับการประกอบอาชีพในอนาคต (กาญจนาชาติตระกูล. 2551: 1-2) จากแนวคิดในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากเดิม โดยผู้เรียนต้องมีทักษะที่จำเป็นซึ่งประกอบไปด้วย 4 Cs ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) คุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Partnership for

21st Century Learning (P21). 2009: Online) ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณลักษณะเหล่านี้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมถึงมีวิจรรย์ญาณในการพูดสื่อสารและรับข้อมูลประเด็นต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งสร้างให้เกิดกับผู้เรียนทุกคนเพราะเป็นความต้องการของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน (Madoc-Jones. 2005: 755-768) และเป็นความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนให้สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในสังคมโลกในปัจจุบัน (Pattanapichet. 2009: 2; Khamkien. 2010: 148)

นอกเหนือจากความจำเป็นในการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาแล้วนั้น การคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ (Critical Thinking) เป็นอีกหนึ่งทักษะของการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills) ที่ได้รับความสนใจและความสำคัญเป็นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาควบคู่ไปกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ นั่นหมายความว่า การพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจรรย์ญาณเป็นสิ่งจำเป็นและต้องเร่งส่งเสริม

ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างรวดเร็วเพราะเป็นตัวแปรที่สำคัญของความสำเร็จทั้งในการเรียนระดับสูงและการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันกันอย่างมาของสังคมโลกในปัจจุบัน (Gervey, Drouot, & Wang. 2009: 61-64) หากบุคคลใดมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจรรย์ญาณย่อมได้รับการยอมรับและประสบความสำเร็จในบริบทของการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต (Mason. 2007: Online) แต่การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยก็ประสบปัญหาหามาโดยตลอดในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาและส่งผลให้ผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (บุบผา อยู่ทรัพย์. 2555: 181-198) โดยเฉพาะความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษที่ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนในประเทศไทยประสบปัญหามากที่สุด จากการศึกษาของ อินทนนท์ อินทะกนก (2550: 2) นารีนาถ ห่อไธสง (2555: 187-199) พบว่าการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จ ด้วยเหตุผลหลายประการได้แก่ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้เรียนขาดแรงจูงใจและไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นมีปัญหาในการออกเสียง ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการพูด มีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอในการพูดภาษาอังกฤษ ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนอื่นๆ ในห้องและที่สำคัญคือครูผู้สอนยังขาดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงยึดติดกับการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบรรยาย รวมถึงการสื่อสารทางเดียว อีกทั้งการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษเพียงมุ่งหวังให้ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามหลักภาษาและความหมายหรือมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสำเนียงการออกเสียงที่ดีและถูกต้องเพื่อบรรลุตัวชี้วัดในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเท่านั้น เช่น ต.2.1 ม.4/1 เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทาง

เหมาะสมกับระดับของบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2551: 198) คงไม่เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในยุคของการแพร่หลายอย่างรวดเร็วของข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารในปัจจุบัน เพราะหากต้องการให้เกิดการพูดภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ ผู้พูดจำเป็นต้องใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณเข้ามาประกอบเพื่อทำให้การพูดมีประสิทธิภาพในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น นั่นก็คือผู้พูดสามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีวิจรรย์ญาณ โดยอาศัยเหตุผลที่น่าเชื่อถือบนฐานข้อมูล มีการคิดการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนเหตุผล และครูผู้สอนไม่ควรสอนแยกความรู้ในเรื่องกระบวนการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณออกมาจากการสอนการพูดภาษาอังกฤษ แต่ควรส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณควบคู่ไปกับการสอนพูดภาษาอังกฤษไปพร้อมกัน (Bonwell & Kems. 2005 citing in Moonsoor. 2014: 3) โดยแนวคิดนี้สอดคล้องกับ พิชอร์และโซเดน (Pichers; & Soden. 2002 citing in Wongchalard. 2004: 44-48) ที่ได้ย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจรรย์ญาณ ที่จะส่งผลให้เกิดผลดีต่อผู้เรียนในด้านการดำเนินชีวิต การศึกษา การตัดสินใจ และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับผู้อื่น ความสำคัญของการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณและการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน ยังเป็นความมุ่งหวังและเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาในประเทศไทยเพราะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยให้ความสำคัญกับการสร้างเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณมาโดยตลอด ดังที่ปรากฏให้เห็นในกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่ พ.ศ. 2552 ถึง 2561 โดยให้ความสำคัญกับการเร่งพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณไว้อย่างชัดเจน นั่นคือการเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยวางเป้าหมายไว้ว่าภายในปี 2561 ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองโลกที่สมบูรณ์ (สำนักงานกองทุนสนับสนุน

การวิจัย. 2553: ออนไลน์) แต่ทว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทยก็ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมและมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ตามนโยบายที่ได้ตั้งไว้ เพราะจากผลการประเมินทางการศึกษาระดับนานาชาติจากการประชุม PIAAC International Database Training ระบุว่า ผู้เรียนของประเทศไทยที่สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับ ระหว่างอายุ 15-21 ปี ยังขาดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและไม่รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา. 2556: 19-21) จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและจากการศึกษาเอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในเรื่องการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณได้นั้นต้องเป็นการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเอื้อต่อการแสดงความคิดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการพูดแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและเป็นผู้นำตนเองในการเรียนรู้และการสร้างความรู้ให้มากที่สุดผู้วิจัยพบว่าการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานจากทฤษฎีการสร้างความรู้หรือทฤษฎีสรุคนิยม (Constructivism) ที่เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ การรวบรวมข้อมูลและสรุปความเห็น โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายที่น่าสนใจซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนและเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Seattle. 2011: 1-18) การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการนำเอาวิธีการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้วางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่

สามารถกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ การค้นหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความคิด การเสนอความคิด และการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนให้มากขึ้นซึ่งสามารถส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอนได้เป็นอย่างดี (Pare. 2006: 363) นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยในต่างประเทศอีกหลายเรื่องที่มีข้อบ่งชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มากขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาการเรียนได้ยาวนานขึ้นมีการส่งเสริมความคิดขั้นสูงและการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และมีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยกันเป็นกลุ่มในชั้นเรียน (Bonwell; & Eison. 1991: 5; Bean. 1996: 23-24) จากการประมวลปัญหาและความสำคัญของการหากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้กับผู้เรียนนั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยอาศัยหลักการและแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning concept) มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณนี้จะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความสำคัญการวิจัย

ผลจากการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีดังนี้

1. ได้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอันจะเป็นแนวทางใหม่ของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

2. ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมานี้จะมีคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง และสามารถพูดภาษาอังกฤษผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจำนวน 5 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงอย่างมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

ตัวแปรตาม คือ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวคิดสำคัญของการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีการ ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดสำคัญอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยได้ทำการศึกษาเอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางที่จะส่งทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยผลจากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนได้นั้นต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ การสร้างความรู้และการเรียนรู้แบบนำตัวเอง ผู้เรียนต้องมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นโดยผ่านการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปข้อมูลอย่างมีเหตุผล การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการเรียนรู้ รวมถึงผู้เรียนต้องมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและมีการสะท้อนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพูดโดยผ่านกระบวนการคิดของผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่าแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในลักษณะนี้ ประกอบไปด้วย ทฤษฎีการสร้างความรู้หรือทฤษฎีสรรรคนิยม (Constructivism) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative Language

Teaching (CLT) โดยสาระสำคัญของแต่ละแนวคิด ทฤษฎีทางการเรียนรู้ มีดังนี้

1. สาระสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้เชิงรุกเป็นแนวคิดการจัดการเรียนที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้หรือทฤษฎี สรรคนิยม (Constructivism) ที่เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ การรวบรวมข้อมูลและสรุปความเห็นโดยมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้และเชื่อมโยงองค์ความรู้ทั้งเก่าและใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาและเกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Seattle, 2011: 1-18) ข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นมีความหมายที่คล้ายคลึงกับเฟลเดอร์และเบรนท์ (Felder; & Brent. 2009: 4) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกคือการเรียนรู้ในลักษณะที่หลากหลายเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม แทนที่จะให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้แบบการนั่งฟังการบรรยาย หรือการดูและการจดบันทึกเพียงอย่างเดียวในแบบลักษณะเดิมๆ การเรียนรู้เชิงรุกเปิดโอกาสมากขึ้นในการสร้างความรู้ของผู้เรียนและช่วยทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความคิดในระดับที่สูงขึ้น โดยใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนความคิด การเสนอความคิด การอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนมากขึ้นเป็นการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและผู้เรียนกับผู้สอนได้อย่างดี (Pare, 2006: 363) ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการคิดระดับสูงต่อไป

2. สาระสำคัญของหลักการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้หรือสรรคนิยม (Constructivism) ทฤษฎีนี้ มีจุดเน้นที่สำคัญคือ ความรู้ถูกสร้างโดยผู้เรียน ผู้เรียนใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่เป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่ การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัว

ผู้เรียนในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนแต่ละคน สร้างความรู้ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จึงเน้นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้สื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยครูผู้สอนเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมตั้งประเด็นปัญหาที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน และคอยช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (สิริมณี บรรจง. 2549 : 14; อ้างอิงจาก Piaget. 1970 : 2) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้คือ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างอิสระ และหาคำตอบด้วยตนเองถ้าผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนหรือแก้ปัญหาไม่ได้ ครูผู้สอนควรมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย โดยการพูดคุยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนหรือปัญหานั้น บทบาทของผู้เรียนตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้คือ ผู้เรียนต้องมีการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active learning) ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำต่อข้อมูลหรือประสบการณ์ต่างๆ และต้องสร้างความหมายให้กับข้อมูลนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทของการเรียนรู้จริง ผู้เรียนนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้คือ ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ เปลี่ยนบทบาทจาก “การให้ความรู้” ไปสู่ “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง” ช่วยสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดแก่ผู้เรียน จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความรู้ เพราะปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนและบุคคลอื่นๆ จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนกว้างขึ้น ชับซ้อนขึ้นและหลากหลายขึ้น

3. สาระสำคัญของหลักการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ บรูเนอร์ บรูเนอร์

(Bruner) เป็นนักจิตวิทยาที่สนใจเรื่องของการพัฒนาการทางสติปัญญาโดยบรูเนอร์เชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจ และการเรียนรู้จะเกิดจากกระบวนการค้นพบด้วยตัวเอง (discovery learning) โดยได้เสนอแนวคิดที่สำคัญไว้ดังนี้ (ทิตานา แชมมณี. 2555: 66- 68)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ตามแนวคิดของบรูเนอร์ แบ่งได้เป็น 3 ขั้น ใหญ่ๆ คือ

1) ขั้นการเรียนรู้จากการกระทำ (Enactive Stage)

2) ขั้นการเรียนรู้จากความคิด (Iconic Stage)

3) ขั้นการเรียนรู้สัญลักษณ์และนามธรรม (Symbolic Stage)

หลักการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ คือ

1. กระบวนการค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดีและมีความหมายสำหรับผู้เรียนอย่างมาก

2. การวิเคราะห์และจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนต้องดำเนินการก่อนการจัดการเรียนรู้

3. การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ช่วยให้สามารถสอนเนื้อหาหรือความคิดรวบยอดเดียวกันแก่ผู้เรียนทุกวัยได้ โดยต้องจัดเนื้อหาความคิดรวบยอดและวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับระดับขั้นของการพัฒนาการในผู้เรียน

4. ในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดหรือแสดงความคิดให้มาก เพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

5. การสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

6. การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

7. การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและคงทน

4. สาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative Language Teaching (CLT)

แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative Language Teaching (CLT) มีหลักการบนความเชื่อที่ว่าผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ภาษาได้มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้เรียนซึ่งเป็นกระบวนการทางปัญญาหรือความคิดอันเป็นกระบวนการภายในของสมอง (Littlewood.1983: 91) การเรียนรู้ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากการจดจำเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่ทว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสร้างความหมายและการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำต่างๆ (ทิตานา. 2553 : 59) การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางนี้จึงควรมีลักษณะให้ผู้เรียนได้ตระหนักและสังเกตหน้าที่และโครงสร้างของไวยากรณ์ในระหว่างการใช้ภาษาด้วยตนเองให้ผู้เรียน ได้คิดใคร่ครวญจากการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ที่ได้รับทั้งจากครูผู้สอนและผู้เรียนอื่น บราวน์ (Brown. 2001: 43) ได้เสนอลักษณะการจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารไว้ 6 ประการดังนี้

1. เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ความสามารถในด้านไวยากรณ์ การเรียบเรียงถ้อยความ หน้าที่ของภาษา การใช้ภาษาในบริบทของสังคมและด้านกลวิธีในการพูดสนทนา

2. เทคนิคของการใช้ภาษาถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนได้เน้นในเรื่องของการใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างประโยคและบริบท สถานการณ์ที่ถูกนำมาใช้โครงสร้างของประโยคได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังนอกจากนี้

การใช้ภาษาเพื่อทำหน้าที่ให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่ต้องการ

3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้องในการใช้ภาษาเป็นหลักการที่สำคัญซึ่งหลายๆ ครั้งความคล่องแคล่วได้รับการพิจารณาให้มีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมีความหมายและมีอิสระในการใช้ภาษาให้มากที่สุด

4. ผู้เรียนในชั้นเรียนจะต้องมีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตลอดจนในบริบทของการใช้ภาษาจากสภาพจริง

ภาระงานในชั้นเรียนผู้สอนต้องเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะทางภาษาที่จำเป็นเพื่อใช้ในการสื่อสารในบริบทต่างๆ

5. ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองโดยมีความเข้าใจในรูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง และสร้างกลวิธีในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

6. บทบาทของผู้สอนมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและชี้แนะแนวทางไม่เป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องได้รับการกระตุ้นให้พูดสื่อสารอย่างมีความหมายด้วยการมีปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาอย่างแท้จริงกับผู้เรียนอื่นๆ

ตารางที่ 1 แนวคิดสำคัญและแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้

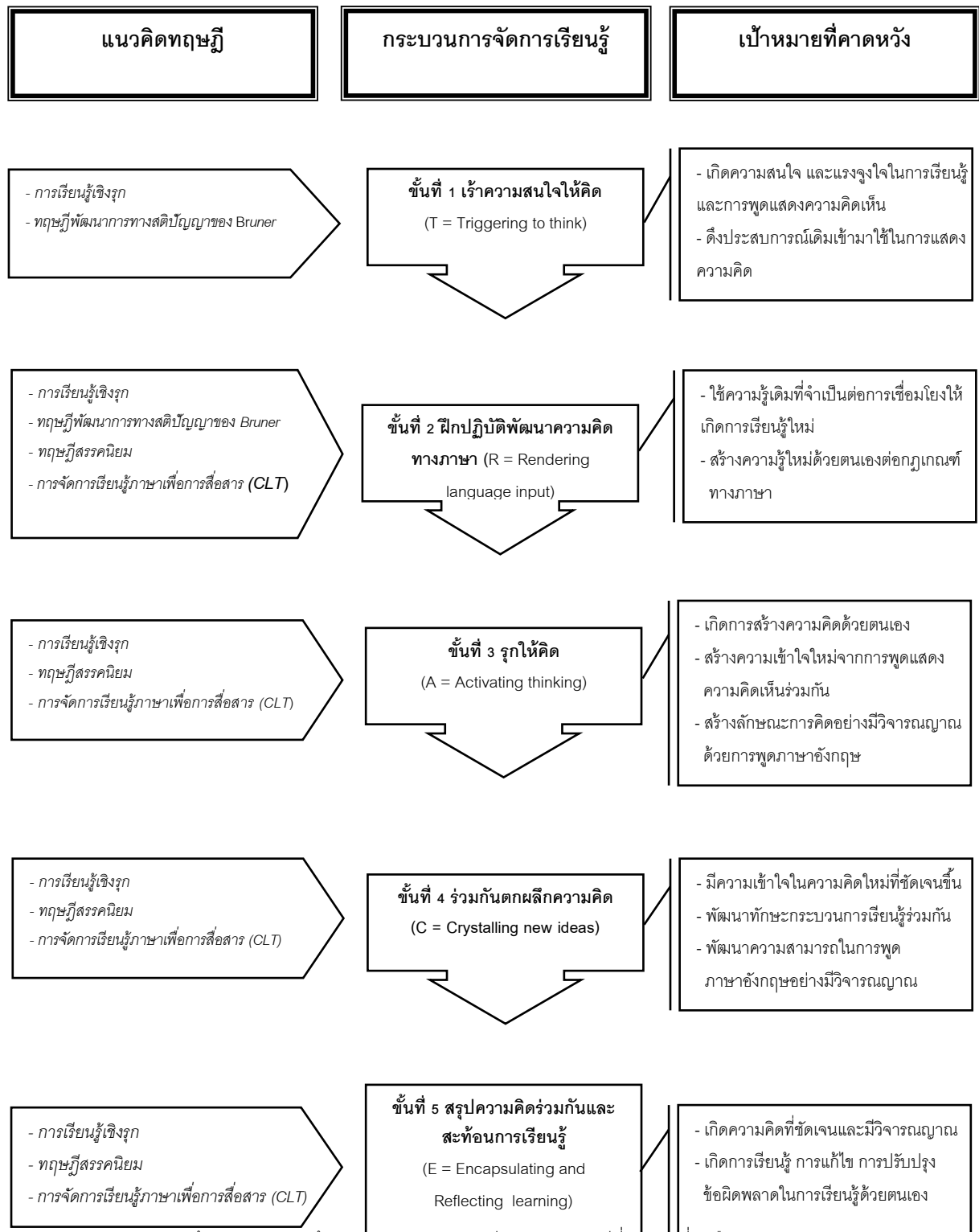
แนวคิด / ทฤษฎี	แนวคิดสำคัญ	แนวทางการจัดการเรียนรู้
การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) Bonwell & Eison (1991); Stearns (1994)	ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการเรียนรู้โดย 1. การกระตุ้นเร้าความสนใจการจากนำเข้าสู่บทเรียน 2. การเรียนรู้เดี่ยว 3. การเรียนรู้กลุ่มเล็ก 4. การเรียนรู้กลุ่มใหญ่ 5. การได้รับข้อมูลความรู้ 6. การเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนอื่น 7. การสร้างประสบการณ์ความรู้ผ่านการลงมือกระทำ 8. การสะท้อนกลับการเรียนรู้	-ครูผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยใช้เทคนิคหรือกิจกรรมต่างๆ -ครูผู้สอนเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ลงมือกระทำ -ครูผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เสมือนจริงหรือในชีวิตจริง ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
ทฤษฎีสรคนิยม (Constructivism) (สิริมณี บรรจง. 2549: 14; สุรางค์ ไคว่ตระกูล. 2552:210-211; ทิศนา ข้ามมณี. 2553:90-94)	1. การเรียนรู้และการพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นกิจกรรมที่มีการร่วมมือทางสังคม 2. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสร้างความรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการกระตุ้นและส่งเสริม 3. ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด	-ครูผู้สอนต้องจัดบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ - ครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนแสวงหาสืบเสาะ กระตุ้นเร้าให้นักเรียนให้คิดท้าทายความคิดของนักเรียนและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง - นักเรียนต้องเรียนรู้ สรุปรูความรู้ และพยายามสร้างความรู้ด้วยตนเองด้วยการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

แนวคิด /ทฤษฎี	แนวคิดสำคัญ	แนวทางการจัดการเรียนรู้
<p>ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (ทีศนา แซมมณี. 2555: 66- 68)</p>	<p>จากแนวคิดของบรูเนอร์ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ก็คือสิ่งที่ผู้เรียนต้องแสวงหาและค้นคว้าหาความรู้ เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยการคิด การวิเคราะห์ และการสังเกตผู้เรียนจะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจ โดยการเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากต่อผู้เรียนซึ่งการจัดการเรียนรู้มีหลักการ 4 ประการ คือ แรงจูงใจ โครงสร้าง ความรู้ลำดับขั้นการเสนอเนื้อหา และการเสริมแรงพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์แบ่งได้เป็น 3 ชั้นใหญ่ๆคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ชั้นการเรียนรู้จากการกระทำ 2) ชั้นการเรียนรู้จากความคิด 3) ชั้นการเรียนรู้สัญลักษณ์และนามธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูผู้สอนต้องการสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สร้างความสนใจต่อการเรียนรู้ 2. ครูผู้สอนควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระให้มากเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 3. ครูผู้สอนต้องจัดประสบการณ์และบรรยากาศการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. ครูผู้สอนต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน
<p>การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร CLT (Communicative Language Teaching)Larsen-Freeman(2001:44-49);Brown (2001: 43)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ผู้เรียนใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและได้รับการส่งเสริมให้มีการสร้างความรู้ 3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้องทางภาษาเป็นส่วนเสริมที่อยู่ภายใต้การเรียนรู้ ผู้เรียนควรมีอิสระในการใช้ภาษาในการพูดสื่อสาร 4. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรเป็นการสอนที่เน้นสถานการณ์จริงเพื่อนำไปสู่การสอนคำศัพท์ โครงสร้างและการออกเสียงจนผู้เรียนใช้ได้ถูกต้อง 5. เน้นการใช้ภาษามากกว่าการใช้กฎเกณฑ์ทางภาษา 6. เน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกฝนการใช้ภาษา 7. ผู้สอนมีบทบาทในการให้คำชี้แนะ ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ 8. ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้สร้างการเรียนรู้ทางภาษาด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ 2. ครูผู้สอนสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน 3. ครูผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนในการอิสระผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด 4. ครูผู้สอนพยายามให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสภาพจริงที่ไม่ยึดกับกฎเกณฑ์ทางภาษามากเกินไป 5. ครูผู้สอนคอยช่วยเหลือ ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน 6. ครูผู้สอนต้องสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้ฉบับร่างก่อนนำไปหาประสิทธิภาพของกระบวนการโดยการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการ ขั้นตอนนี้เป็นการร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ จากการสังเคราะห์

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในขั้นที่ 1 โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ร่างขึ้นประกอบด้วย 5 ขั้นคือ 1) ขั้นสร้างความสนใจให้คิด 2) ขั้นฝึกปฏิบัติพัฒนาความคิดทางภาษา 3) ขั้นรุกให้คิด 4) ขั้นร่วมกันตกผลึกความคิด 5) ขั้นสรุปความคิดและสะท้อนการเรียนรู้ ซึ่งร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ แสดงดังภาพประกอบที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิภาพของ
กระบวนการจัดการเรียนรู้

3.1 ผู้วิจัยนำร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
พูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญา
นิพนธ์ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการจัดการเรียนรู้
ตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้แล้วปรับปรุงตาม
คำแนะนำ

3.2 ผู้วิจัยนำร่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่
ปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 คนซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจงอย่างมี
จุดมุ่งหมายได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ
ศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้
แบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถใน
การพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และรับข้อเสนอแนะจาก
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับแก้กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มี
ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะจาก
ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1) ขั้นตอนต่างๆในกระบวนการจัดการ
เรียนรู้ต้องส่งเสริมผู้เรียนให้ได้คิดและใช้ภาษาให้ได้มาก
ที่สุด

2) ขั้นตอนที่ 2 ฝึกปฏิบัติพัฒนาความคิด
ทางภาษา ควรให้ผู้เรียนได้สรุปสาระความรู้ รูปแบบการ
ใช้ภาษาด้วยตนเองอย่าป้อนหรือนำเสนอข้อมูลความรู้แก่
ผู้เรียนอย่างเดียว เพราะจะไม่เป็นการเรียนรู้แบบเชิงรุก

3) ครูผู้สอนต้องระวังเรื่องการใช้เวลาที่
อาจจะมากเกินไปที่กำหนดไว้เพราะผู้เรียนอาจจะใช้
เวลานานในการทำกิจกรรม

4) ต้องไม่สกัดกั้นความคิดของผู้เรียนต้องให้
ผู้เรียนได้แสดงความคิดอย่างมีอิสระอย่าดูความถูกต้อง
ของภาษาเป็นหลัก

5) ขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนต้องสะท้อนสิ่งที่ได้
เรียนรู้ไปว่ามีการพัฒนาความคิดบ้างหรือไม่ มีการได้รับ
ความคิดใหม่หรือไม่และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างไร
เพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องของตนเองไม่ใช่ผู้สอน
นำมาปรับปรุงการสอนของตน

6) ต้องกระตุ้นเร้าและสร้างความท้าทายให้
ผู้เรียนได้แสดงความคิดออกมาให้มากที่สุดโดยอย่าปิด
กั้นความคิด

3.3 ปรับแก้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม
แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
พูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง
5 คน

3.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนซึ่งเป็นชุด
เดียวกับข้อ 3.2 ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ
จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด
ทฤษฎีตลอดจนผลการประเมินขั้นตอนความเหมาะสม
ของกระบวนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ว่า
กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถใน
การพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนโดยมี
รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 : ขั้นเร้าความสนใจให้คิดเป็นการจัดการ
เรียนรู้เพื่อเร้าความสนใจผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นใน
การเรียนรู้และการแสดงความคิดเห็น ครูผู้สอนพยายาม
นำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจที่สัมพันธ์กับประเด็นของสาระ

การเรียนรู้และเชื่อมโยงกับชีวิตจริง นำเสนอกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้เรียนในลักษณะการใช้คำถามที่น่าสนใจ การใช้ประเด็นปัญหา การใช้คลิปภาพหรือ คลิปเสียงที่สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ในขั้นตอนต่อไปโดยผู้สอนต้องพยายามเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ของผู้เรียนเข้ากับ ประสบการณ์ใหม่และพยายามใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นการคิดของผู้เรียนโดยคำถามหรือข้อปัญหาที่น่าสนใจไม่ควรยากเกินไปต่อผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิด

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกปฏิบัติพัฒนาความคิดทางภาษาเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่สำคัญจำเป็นของวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนจะได้นำไปใช้ในการพูดภาษาอังกฤษในชั้น 3-4 โดยนำเสนอเนื้อหาทางภาษาอังกฤษที่สอดคล้องสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่บ้าง และเพิ่มเติมเสริมความรู้ใหม่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนในเรื่อง คำศัพท์ โครงสร้าง การออกเสียง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พยายามเน้นให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญและวิเคราะห์โครงสร้างการใช้ภาษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยครูผู้สอนเป็นผู้นำเสนอข้อมูลเนื้อหาทางภาษาที่สำคัญ คอยชี้แนะและช่วยเหลือควบคู่ไปกับการให้คำแนะนำที่เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีลักษณะของผู้ที่มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการเรียนรู้ไปด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นรู่กให้คิดเป็นขั้นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้สร้างความรู้และพัฒนาการคิดจากการลงมือปฏิบัติทั้งแบบคิดเดี่ยวด้วยตัวเองก่อนและการรวมกลุ่มเล็กเพื่อแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดจากผู้เรียนคนอื่นเพื่อปรับความคิดใหม่ จากประเด็นหัวข้อปัญหา หรือสถานการณ์ที่ครูผู้สอนกำหนดให้ โดยเน้นการใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ผู้เรียนได้เริ่มสร้างความรู้ด้วยตนเอง ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนต้องพยายามพูดภาษาอังกฤษในการแสดงความคิดเห็นในการรวมกลุ่มเล็กโดยครูผู้สอนจะเป็นผู้คอยกระตุ้นเร้าให้ผู้เรียนพยายามพูดแสดงความคิด หรือสร้างความคิดที่หลากหลายและ

เหมาะสมต่อประเด็นคำถาม หรือสถานการณ์ต่างๆที่กำหนดไว้ให้ได้มากที่สุดโดยใช้ภาษาอังกฤษและคอยช่วยเหลือในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในส่วนโครงสร้างและคำศัพท์ การพูดแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนต้องไม่ปิดกั้นความคิดและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการพูดมากกว่าความถูกต้องของภาษาในด้านไวยากรณ์

ขั้นที่ 4 ขั้นร่วมกันตกผลึกความคิด เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ และความคิดที่ได้จากกลุ่มเล็กมาเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสวงหาความคิดใหม่กับกระบวนการเรียนรู้กลุ่มใหญ่ เพื่อร่วมกันตกผลึกความคิดใหม่จากประเด็นปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่ได้รับ แล้วมีการส่งตัวแทนของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มมานำเสนอความคิด หรือแนวคิดที่ได้ร่วมกันตกผลึกภายในกลุ่มใหญ่เพื่อให้ผู้เรียนอื่นได้ทราบถึงแนวความคิดที่อาจจะแตกต่างจากของผู้เรียนกลุ่มอื่น หากผู้เรียนนำเสนอแนวความคิดที่ยังไม่ชัดเจนครูผู้สอนอาจจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกลุ่มอื่นได้เสนอแนะความคิดเพื่อช่วยให้เกิดความชัดเจนให้มากขึ้น ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะต้องฝึกการแสดงความคิดเห็น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยการนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษในรูปแบบลักษณะต่างๆ ของการเรียนรู้เชิงรุก อาทิ บทบาทสมมติ การอภิปราย การโต้แย้ง การนำเสนอด้วยผังความคิด ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยครูผู้สอนอาจจะมีกรให้สมาชิกในกลุ่มได้พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยภาษาอังกฤษแล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งจะมีการสลับสับเปลี่ยนให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มได้ออกมานำเสนอความคิดที่ตกผลึกภายในกลุ่ม ครูผู้สอนต้องให้อิสระผู้เรียนทุกคนได้พูดแสดงความคิดเห็นโดยไม่แก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนในระหว่างการนำเสนอความคิด แต่นำข้อผิดพลาดข้อบกพร่องที่พบไปร่วมกันสรุปในขั้นตอนที่ 5

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปความคิดและสะท้อนการเรียนรู้เป็นขั้นที่ผู้เรียนกับผู้สอนได้ประเมินและอภิปรายสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันหลังจาก

การนำเสนอความคิดของผู้เรียนที่ได้จากผลผลิตทางความคิดร่วมกัน ผู้สอนจะได้แก้ไขชี้แนะถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้ทั้งในด้านเนื้อหาทางภาษาและความถูกต้องเหมาะสมของความคิดที่ได้นำเสนอ ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดจากการเรียนรู้จากกระบวนการเรียนในชั้นต่างๆ ว่าก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางความคิดของตนเองอย่างไรบ้างและเกิดการพัฒนาคิดใหม่ของตนเองหรือไม่ อย่างไรก็ตามในการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยอาศัยแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้

โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนนี้จะนำไปใช้ในการส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ต้องการส่งเสริมพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ใน 4 ด้าน คือ 1) การระบุและนิยามประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล 3) การแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยการให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 4) การสรุปข้อมูลได้อย่างมีเหตุผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมตารางที่ 2 ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					X	SD.	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
1.	ความชัดเจนของกระบวนการจัดการเรียนรู้และภาษาที่ใช้อธิบายในกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
2.	การนำไปปฏิบัติได้จริงของกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.	การส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	.00	เหมาะสมมากที่สุด

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจำนวน 5 คน

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมาคำนวณค่าเฉลี่ยแล้วแปลระดับความเหมาะสมซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ถือว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 102-103) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแสดงดังตาราง 2

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					X	SD.	ผลการประเมิน
		1	2	3	4	5			
4.	ลำดับขั้นตอนในกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	5	4	5	5	4.8	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
6.	การสอดแทรกเนื้อหาในกระบวนการจัดการเรียนรู้กับการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	5	4	4	5	4.6	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ย							4.87	.18	เหมาะสมมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการสังเคราะห์กรอบแนวคิดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณนั้น ผู้วิจัยทำการศึกษาวเคราะห์และสังเคราะห์หลักการแนวคิดและทฤษฎีทางการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยพบว่า แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆที่จะส่งเสริมผู้เรียนได้นั้นควรประกอบไปด้วยแนวคิดทฤษฎี ดังนี้ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ บรูเนอร์ (Bruner.1963) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget.1972) แนวคิดทฤษฎีสร้างความรู้หรือสรรมนิยม (Constructivism) ของไวทสกี (Vygotsky. 1978) แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของ บอนเวลและไอสัน (Bonwell; & Eison. 1991) สเติร์น (Sterns. 1994) และการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร CLT (Communicative Language Teaching) ของ ลาร์เซน ฟรีแมน (Larsen-Freeman. 2001:44-49) ผู้วิจัยนำฐานคิดของแต่ละแนวคิดและทฤษฎีมาใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทำทายความคิดและนำเสนอใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการพูดภาษาอังกฤษผ่านสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วและมั่นใจ เพราะการจัดการ

เรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบปกติที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่นิยมนำมาใช้อันประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้น คือ ขั้นนำเสนอ ขั้นฝึก และขั้นการใช้ภาษาหรือ PPP (Present Practice Produce) อาจจะทำให้ขาดกระบวนการในเรื่องการส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้อาศัยแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก และทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยเพิ่มขั้นตอนการมีปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ทางสังคม การเ้าให้ผู้เรียนสร้างความคิด การให้ข้อมูลย้อนกลับและการสะท้อนการเรียนรู้ด้วยตัวของผู้เรียน เพื่อเสริมจุดอ่อนของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในรูปแบบที่นิยมกันในปัจจุบันของครูผู้สอนที่อาจจะยังเน้นการให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดให้มากขึ้น แล้วนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้วางแผนไว้มาวิเคราะห์สังเคราะห์และประยุกต์แนวความคิด เพื่อพัฒนากระบวนการขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กระบวนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปข้อมูลด้วยตนเอง กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ผู้เรียนสร้าง

ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดความมั่นใจและสามารถพูดภาษาอังกฤษในการอธิบายเรื่องราว อภิปรายข้อมูล แสดงความคิดเห็น ได้อย่างมีระบบและมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่า สามารถทำให้ผู้เรียนกล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษ และมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา เหตุการณ์ และสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้ บนหลักการของการคิดอย่างมีวิจารณญาณอันจะนำพาผู้เรียนไปสู่การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด

2. ผลจากการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1) ขั้นสร้างความสนใจให้คิด เป็นขั้นตอนของการกระตุ้นเร้าความสนใจกับผู้เรียนให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระจากพื้นประสบการณ์เดิม จากการใช้คำถาม ประเด็นปัญหาหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจของครูผู้สอน ขั้นตอนที่ 2) ขั้นฝึกปฏิบัติพัฒนาความคิดทางภาษา เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำเสนอเนื้อหาความรู้ทางภาษาที่จำเป็นต่อการนำไปพูดแสดงความคิดเห็น โดยผู้เรียนจะเป็นผู้สรุปความรู้ โครงสร้างภาษาต่างๆ ด้วยตนเอง ภายใต้การอำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลความรู้เพิ่มเติมจากครูผู้สอน ขั้นตอนที่ 3) ขั้นรุกให้คิดเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้เริ่มฝึกใช้ความคิดในกระบวนการเรียนรู้ แบบเดี่ยวและกลุ่มย่อยโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารแสดงความคิดเห็น ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองและเรียนรู้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ขั้นตอนที่ 4) ขั้นร่วมกันตกผลึกความคิด ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ร่วมกันนำความคิดที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 มาตกผลึกเป็นความคิดใหม่ผ่านกระบวนการกลุ่มใหญ่โดยใช้เหตุผล และข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาสกัดเป็นความคิดร่วมกัน แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลของความคิดที่ได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอื่นได้เสนอความคิดร่วมกัน ขั้นตอนที่ 5) ขั้นสรุปความคิดและสะท้อนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนและผู้เรียนได้

สรุปความคิดร่วมกันถึงกิจกรรมการเรียนรู้ และนำข้อผิดพลาดทั้งทางด้านการใช้ภาษาและแนวความคิดที่นำเสนอมาแก้ไขร่วมกัน ผู้เรียนได้มีกระตือรือร้นการเรียนรู้ของตนเองในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้เพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของตนเอง

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาแล้วพบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยความชัดเจนของกระบวนการจัดการเรียนรู้และภาษาที่ใช้อธิบายในกระบวนการจัดการเรียนรู้การนำไปปฏิบัติได้จริงของกระบวนการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของกระบวนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0 ลำดับขั้นตอนในกระบวนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 ส่วนการสอดแทรกเนื้อหาในกระบวนการจัดการเรียนรู้กับการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 จึงจะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจึงมีประสิทธิภาพเพียงพอในการนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนจริงให้มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับที่ อารีรักษ์ มีแจ้ง (2547: 2) และ บราวน์ (Brown, 2001: 244-245) ซึ่งมีความเห็นว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถทางภาษาของผู้เรียน

จากการที่ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

เนื่องจากในการยกวางกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหลักการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การยกวาง การประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอย่างเป็นระบบจึงทำให้ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธินันท์ บุญพัฒนาภรณ์ และคณะ (2558: 120) ที่ได้พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ออกแบบเพื่อส่งเสริมการคิดเชิงคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจากการสังเคราะห์ทฤษฎีหลักการสอนคณิตศาสตร์และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยทำการสังเคราะห์ทฤษฎีและหลักการสอนคณิตศาสตร์และการจัดการเรียนรู้อื่นๆ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาพบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจเหมาะสมกับนักเรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ผลจากการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้หรือ TRACE Model ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้รับการประเมินความเหมาะสมดีมากจากผู้เชี่ยวชาญ เพราะผู้วิจัยพยายามจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้และนำเสนอความคิด และสร้างความคิดโดยการใช้อังกฤษในทุกขั้นตอน ผู้เรียนได้แสดงออกและนำเสนอผลแห่งการคิดมีการแลกเปลี่ยนความคิดยอมรับความคิดเห็นจากผู้เรียนอื่นและมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งผู้วิจัยมั่นใจว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนเพราะมีแนวทางที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์ชัย พงศกรณฤกษ์ (2552:) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้าง

ความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างความรู้ของนักเรียน ช่างอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างความรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุดโดยเฉพาะบรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียดเรียนรู้ร่วมกันได้ตลอดเวลา สามารถพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองและจิราภรณ์ พิมพ์ใจใส (2553) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่มีชื่อว่า PAECE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นเตรียมพร้อมในการเรียนรู้ (P) ขั้นเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ (A) ขั้นสะท้อนความคิด (R) ขั้นสร้างความรู้ (C) และขั้นประเมินผล (E) ซึ่งประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.88/82.75 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ผลการวิจัยพบว่าสามารถส่งเสริมทักษะการคิดการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลได้มาก

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้อิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจและศึกษารายละเอียดให้ชัดเจนถึงขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นเพื่อให้การจัดการเรียนรู้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ครูผู้สอนที่จะนำเอากระบวนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ควรมีลักษณะที่สำคัญคือมีการวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนมาอย่างดี มีเทคนิคในการกระตุ้นผู้เรียน สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี เปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และต้องพยายามสร้างความกระตือรือร้นและการกล้า

แสดงความคิดเห็น รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของ
ผู้เรียนคนอื่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการรวบรวมการจัดการเรียนรู้ที่ได้ครั้งนี้ไปใช้
ในการส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

อย่างมีวิจารณญาณเพื่อเป็นการพิสูจน์หรือยืนยันว่า
รูปแบบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมี
ประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือไม่และอยู่ใน
ระดับใด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กาญจนา ขาดิระกุล. (2551). **การศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษของเจ้าของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**.
วารสารวิจัย มสค4(2): 1-18
- จิราภรณ์ พิมพ์ใจใส. (2553). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทศนา เขมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**.
พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**.
พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นารีนาถ ห่อไธสง. (2555). **การใช้ภาพยนตร์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ: การวิจัยปฏิบัติการรูปแบบวงจรลำดับ
เวลาของเจมส์แมคเคอร์แนน (James McKernan)**.วารสารการวัดผลการศึกษา 17(1): 187-199.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุบผา อยู่ทรัพย์. (2555). **การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักศึกษาผ่านการเรียนการสอน**.
รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้. 15(30): 181-195.
- มนต์ชัย พงศกรณวงษ์. (2552). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อ ส่งเสริม
ความสามารถในการสร้างความรู้ของนักเรียนช่วงอุตสาหกรรม**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตร์ดุสิต
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริมณี บรรจง. (2549). **เด็กปฐมวัยกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุจินันท์ บุญพัฒนาภรณ์; รุ่งทิวา แยมรุ่ง; ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร. (2558). **การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อ
ส่งเสริมการคิดเชิงคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา**. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา
ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (109-122).
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2553). **จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนตามการปฏิรูปทางการศึกษาศตวรรษที่ 2
พ.ศ.2552-2561**. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2558, จาก http://www.curriculum51.net/viewpage.php?t_id=155.
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา. (2556). **การประเมินผลทางการศึกษาระดับนานาชาติด้านสมรรถนะผู้ใหญ่**.

- วารสารการศึกษาไทย.10(108): 19-21.
- อารีรักษ์ มีแจ้ง. (2547). **การพัฒนารูปแบบการสอนกลวิธีการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้หลักการ เรียนรู้แบบร่วมงาน เพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้การอ่านสำหรับนิสิตนักศึกษา.** คุษฏ์นิพนธ์ครุศาสตร์คุษฏ์บัณฑิต, สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิทธิพล อาจอินทร์. (2554). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์.** วารสารวิจัย มข. (16):75-76.
- อินทนนท์ อินทะกนก. (2550). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเรื่อง คำคุณศัพท์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน สวนแตงวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Bean, J. C. (1996). *Engaging Ideas: The Profession's Guide to investigating writing, Critical thinking, and active learning in classroom.* San Francisco: Jossey-Bass.
- Bonwell, C. C.; & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating excitement in the classroom.* ASHE-ERIC Higher Education Report. No.1. Washington, DC: The George Washington University, School of Education. (1):2-5.
- Brown, H. Douglas. (2001). *Teaching by Principles : An Interactive Approach to Language Pedagogy.* San Francisco: Longman.
- Felder, R. M.; & Brent, R. (2009). *Active Learning: An Introduction.* ASQ Higher Education Brief, 2(4). Retrieved November 11, 2015, from [http://www.4ncsu.edu/unity/lockers/users/ff/felder/public/papers/ALpaper\(ASQ\).pdf](http://www.4ncsu.edu/unity/lockers/users/ff/felder/public/papers/ALpaper(ASQ).pdf).
- Gervey, R.; et al. (2009). *Debate in the classroom: An Evaluation of Critical Thinking Teaching Technique within a Rehabilitation Counseling course.* Retrieved January 12, 2016, from <http://www.dx.doi.org/10.1891/038970109805059209>.
- Khamkien, A. (2010). *Teaching English Speaking Skills and English Speaking Tests in the Thai context: A reflection from Thai Perspective: English Language Teaching* 3:184-190.
- Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching (2ndEd)* Oxford: Oxford University Press.
- Littlewood, W. (1983). *Communicative Language Teaching.* Cambridge University Press.
- Madoc-Jones, I, & Parrott, L. (2005). *Virtual Social work education. Theory and experience.* Social work Education, 24(7): 755-768.
- Moonsoor, F. (2014). *The Relationship between critical thinking ability of Iranian EFL Learners and Their Speaking skill.* International Journal of Language Learning and Applied Linguistics world. Retrieved December 23, 2015, from <http://www.ijlalw.org>.
- Pare, A. Maistre, C.L. (2006). *Active Learning in the workplace transforming individuals and institutions.* Journal of Education and work. 4:363-381.
- Partnership for 21st Century Learning (P21). (2009). *Framework for 21st Century Learning.* Retrieved May 12, 2015, from <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>.

- Pattanapichet, F. (2009). A Development of contemporary-based English oral communication course for undergraduate public relations student (Doctoral dissertation. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Settle, B. (2011). From theories to Queries: Active learning in Practice. Workshop and conference Proceedings. 16:1-18.
- Sterns, S. A. (1994). Steps for active learning of complex concepts. College Teaching. 42(Summer 1994): 107-108.
- Wongchalard, W. (2004). Critical thinking as an approach to teaching literature. Journal of Human Sciences. 5(2):44-48.